

SjømatNorge

Kyst- og havnekonferansen 2022

Rammebetingelser for vekst i sjømatnæringene

Stine Akselsen, direktør industri og handel

Om oss

Sjømat Norge er landsforeningen for fiskeri- og havbruksnæringen. Vi er Norges største sjømatorganisasjon, og dekker hele verdikjeden fra fjord til bord i norsk sjømatnæring.

Foreningen representerer ca. 800 medlemsbedrifter med omtrent 18 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service, sjømatrederi og fiskehelse.

Industri

Den tradisjonelle fiskeindustrien og ny industri basert på marine råstoffer står for en vesentlig del av norsk sjømatnæring.

Vi arbeider for å sikre riktige rammevilkår i Norge og god adgang til eksportmarkedene.

Vår viktigste fremtidsnæring

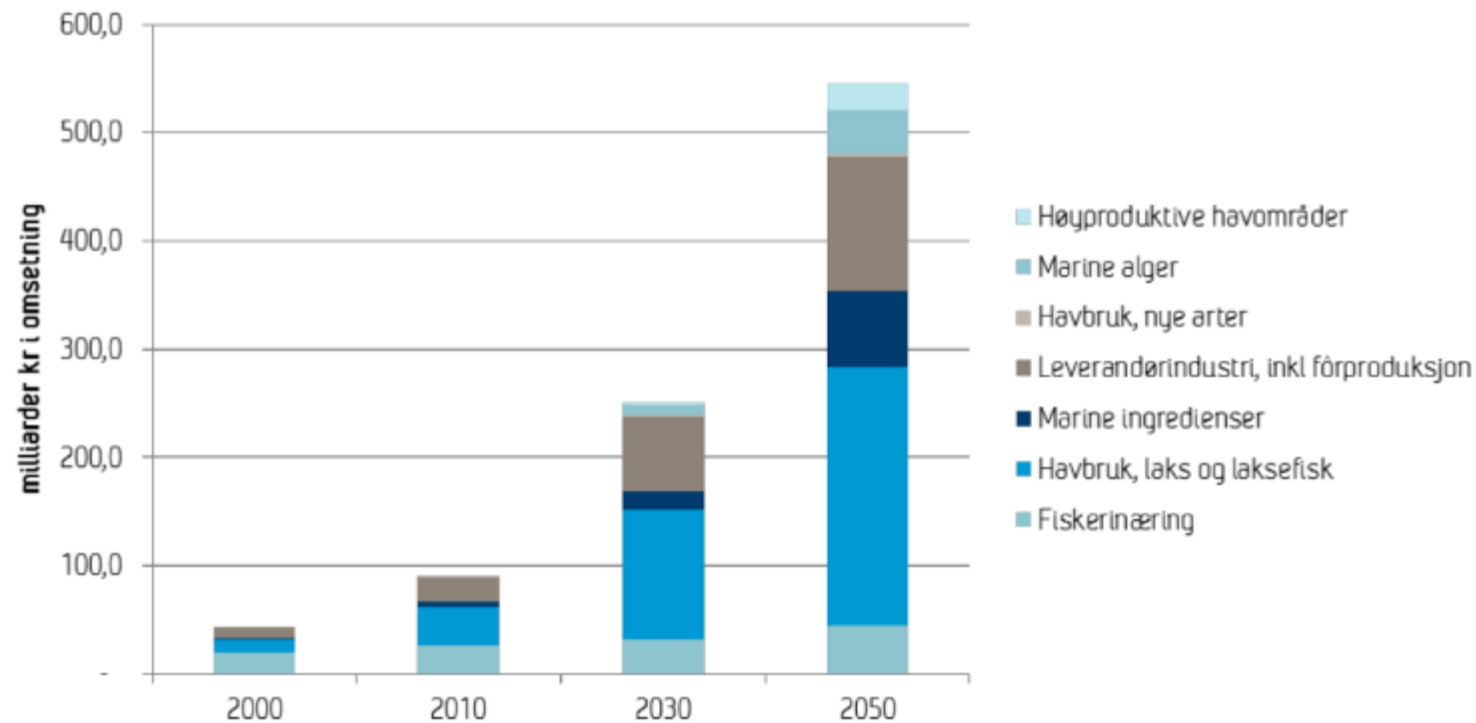
- Norge er verdens ledende sjømatnasjon
- Vi står ved et veiskille: Vi kan satse på sjømatnæringen, eller vi kan utkonkurreres
- Forskning anslår at vi må produsere ca. 70% mer mat i 2050
- Vi trenger mer bærekraftig protein fra havet for å kunne fø en voksende verdensbefolkning
- Norge har alle forutsetninger for å vokse som sjømatnasjon:
 - Det er satt et mål om å femdoble verdiskapingen i havbruket frem til 2050
 - Sikre enighet om kvoter
 - Det er også bred politisk enighet om å øke bearbeidingen av sjømat i Norge
- Men da er vi avhengig av rammebetingelser og verdikjedetenkning

En unik mulighet
som krever
prioritering og
politisk handling!

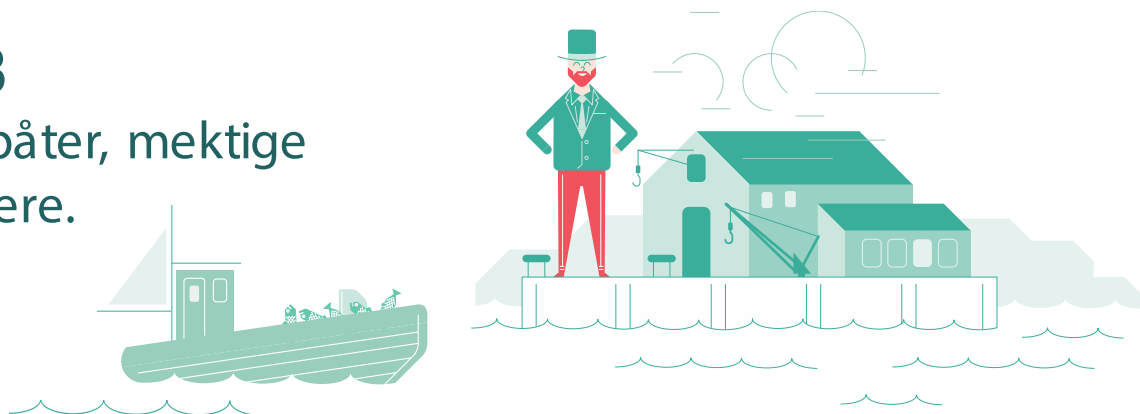
Sjømatnæringen kan doubles i 2030, og mangedobles i 2050

Scenário 2050: Potensial for marin verdiskaping

1938

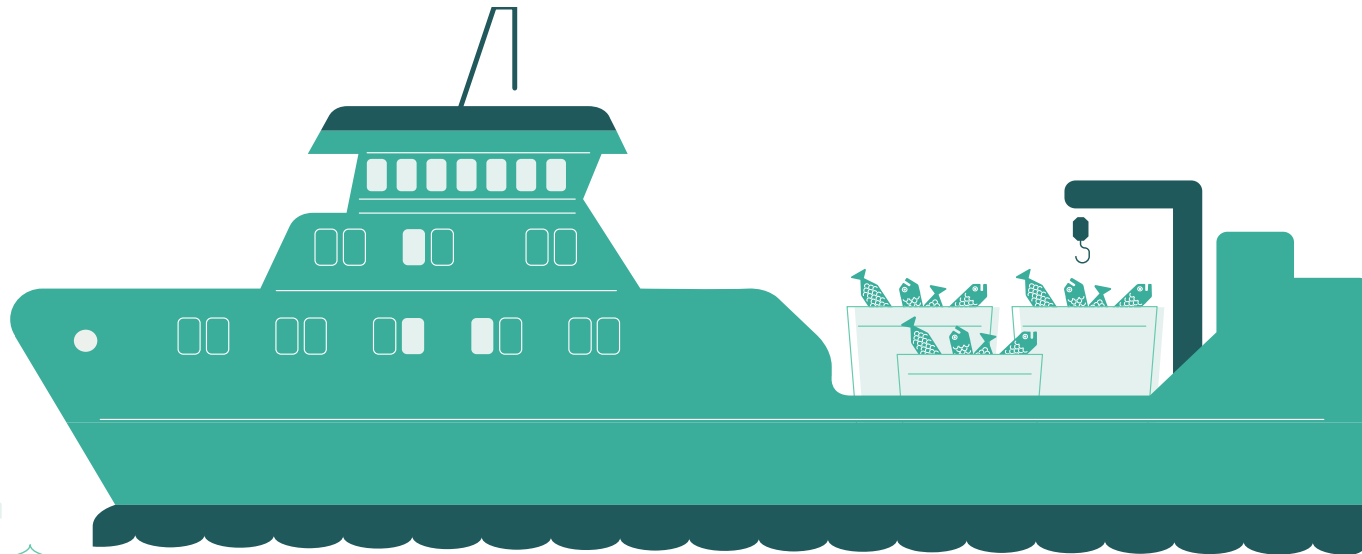
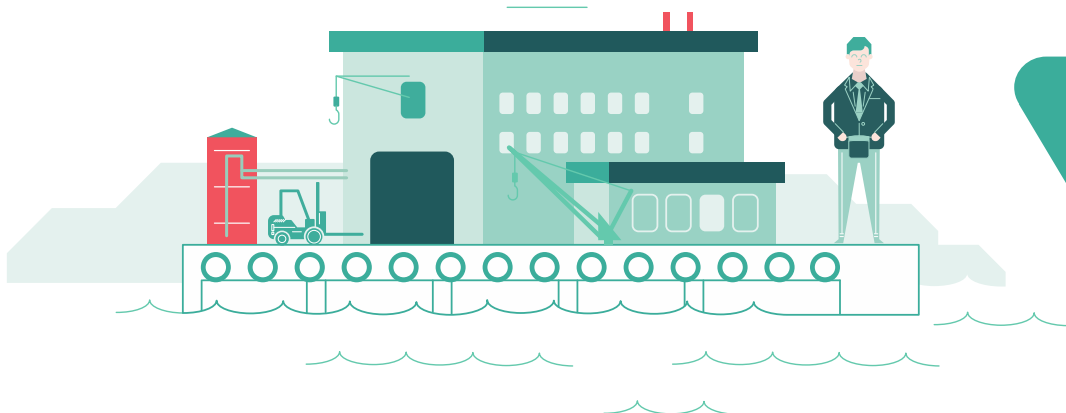
Små båter, mektige
væreiere.

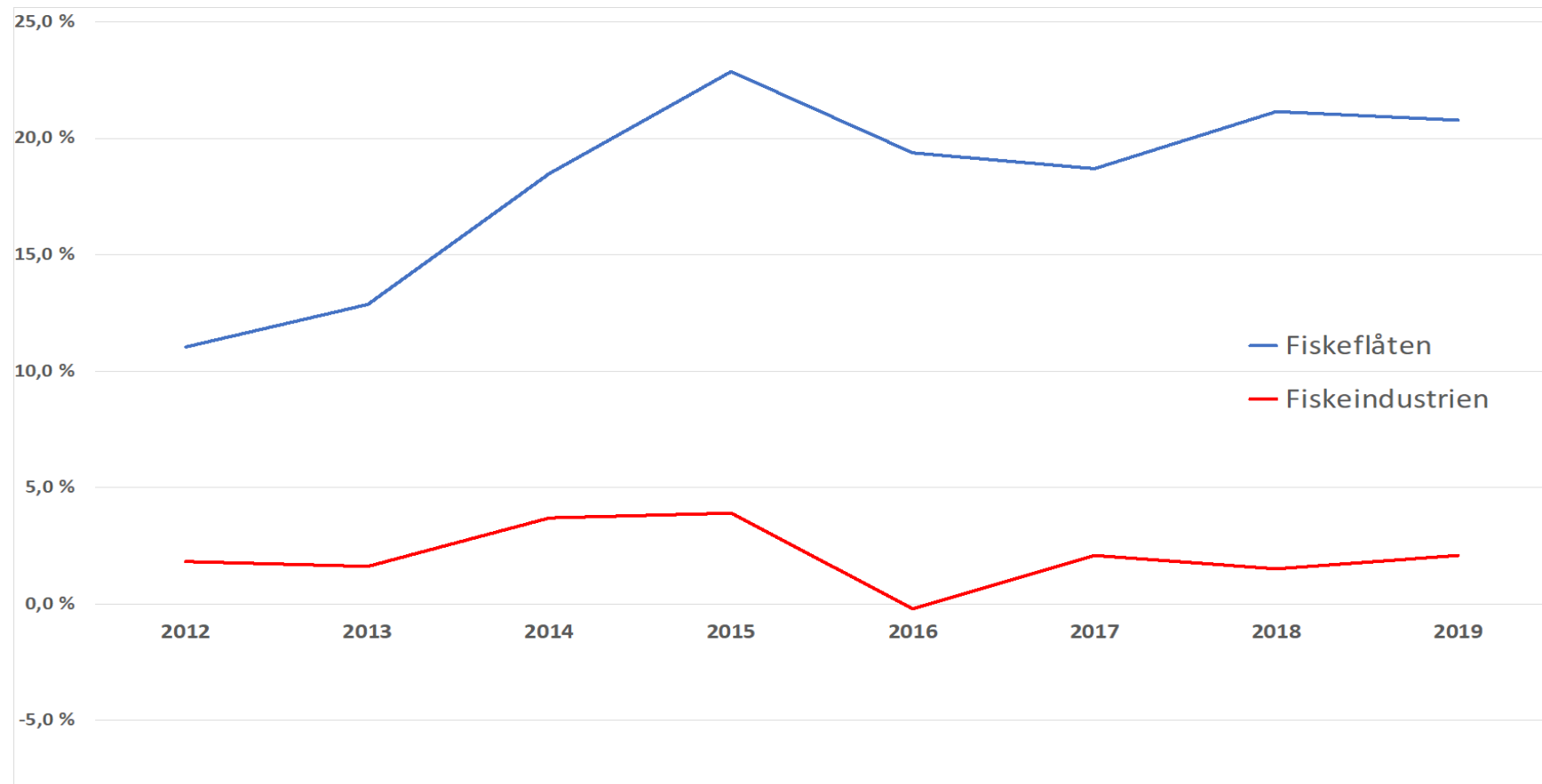
De siste 80 årene har norsk fiskeri endret seg betydelig, bortsett fra lovverket som i det store og hele fortsatt er det samme. Gamle regler fungerer ikke i en ny tid. Det fører til lite bearbeiding av fisk i Norge og tap av arbeidsplasser.

2022

Færre og større båter,
råstoffmangel i industrien.

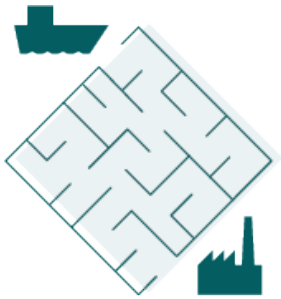

Driftsmarginer på land og hav

Kilde: Nofima og Fiskeridirektoratet

Utfordringer

- Svak lønnsomhet over tid – stort investeringsbehov
- Økende konkurranse om råstoffet – også fra utlandet
- Uforutsigbar råstofftilgang, kapasitet og kapasitetsutnyttelse
- Særnorske krav til salg av fisken fra fisker til fiskeindustri
- Ikke like konkurransevilkår i Norge og internasjonalt
- Til dels dårlig råstoffkvalitet. Tegn på markedssvikt i praksis?
- Handelshindringer og markedsadgang

Meld. St. 32

(2018–2019)

Melding til Stortinget

Et kvotesystem for økt verdiskaping

En fremtidsrettet fiskerinæring

NOU

Norges offentlige utredninger 2015: 1

Produktivitet – grunnlag for vekst og velferd

Produktivitetskomisjonens første rapport

Regjeringa sin strategi for heilårige arbeidsplassar i fiskeindustrien

Meld. St. 10

(2003–2006)

Melding til Stortinget

En konkurransekraftig sjømatindustri

Hvorfor er det behov for å gi fiskeripolitikken et industrielt innhold

Foto: Tom Haga / EFF

- Det er på land det er et potensiale for flere arbeidsplasser i fiskerinæringen
- Økt bearbeiding i Norge er klimasmart og god distriktspolitikk
- Det er vedvarende svak lønnsomhet i industrien og behov for handling.

«Det er et mål for regjeringen å øke bearbeidingen av sjømat i Norge, og samfunnskontrakten mellom hav og land skal styrkes.»

Ny rapport illustrerer utfordringene og anbefaler handling

- Bredt sammensatt utvalg – ingen dissenser.
- Oppdatert kunnskap og konkrete anbefalinger
- Kompromiss på bekostning av sjømatindustrien – likevel skritt i riktig retning som det er viktig å gjennomføre.
- Viktig at rapporten fører til handling på flere områder.

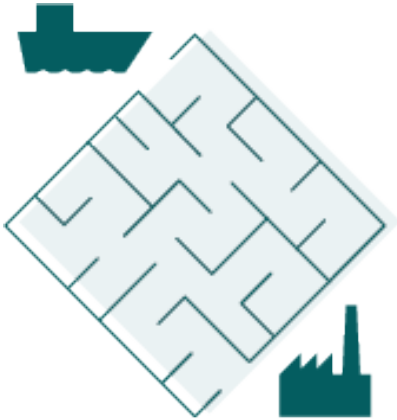

Industrien må inn i fiskeripolitikken

- En rettighet til å høste av fellesskapets ressurser må i større grad innebære en plikt til å fangste og bringe råstoffet til land.
- Legge til rette for økt kvoteutnyttelse.
- Konsekvensene for industrien må inn i vurderingene i kvotemeldingen.

Forslag om forbedringer på markedsplassen

- Salgslagene er en viktig rammebetingelse for industrien
 - Forslag om justeringer for balanse – ingen revolusjon
 - Viktige forslag om salgslagene som Sjømat Norge støtter:
 - Styresammensetning og kompetanse
 - Tettere politisk styring av salgslagene
 - Pålegge salgslagene å endre enkeltelementer i sitt regelverk slik at det blir mer i tråd med alminnelig forretningspraksis

Utvalgets forslag for å bekjempe kriminalitet

- Tilpasse arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven til sesongpreget i sjømatindustrien.
 - Målrettede unntak fra arbeidstidbestemmelser i høysesong i nært samarbeid mellom partene.
 - Vurdere strengere sanksjoner.
 - Ordne forhold på linje med ordninger for revisorer og fiskere.
 - Harmonisering på land og vann vil ha stor betydning for industriens mulighet til å tilpasse produksjonen til flåtens landingsmønster.

Sjømat Norges tilleggsmomenter bekjempe kriminalitet

- Viktig å bekjempe alle former for kriminalitet
 - A-krimsentre over hele landet.
 - Like krav for alle aktører begrenser mulighetsrommet for ressurskriminalitet.
 - Heve straffenivået og forbedre koordineringen slik at man kan bygge straffesak.

Dagens markedsadgang – et hinder for bearbeiding i Norge

- Markedsadgang for sjømat må prioriteres i større grad enn i dag, spesielt for bearbeidede produkter.
- Myndighetene må ha kompetanse og kapasitet til å følge opp ikke-tariffære krav.
- Sintef:
 - 2012: 11 -12 000 årsverk i fiskeindustrien i EU direkte knyttet til norsk fisk.
 - 2018: 21 000 årsverk i fiskeindustrien i EU direkte knyttet til import av norsk fisk.
- Tømmelfinger: Tollsatsen øker med bearbeidingsgraden.

Sjømatnæringa som transportbruker

- Mer enn 3 mill. tonn sjømat føres ut av landet årlig - vi er en stor transportbruker.
- Mål om at mest mulig skal flyttes fra vei til båt og bane.
- I Nord-Norge går 60 % av inn og uttransport på båt, for fryst sjømat går nesten alt på båt.
- Tilførselsveiene er avgjørende.
- Varene må til markedet uten unødig opphold.

SjømatNorge

Takk for oppmerksomheten

